

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Голова Вченої ради
Факультет іноземних мов
доц. Сулим В.Т.

“30” серпня 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НОРМАТИВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

підготовки _____ ОС «Бакалавр»

галузі знань _____ 03 Гуманітарні науки

спеціальності _____ 035 Філологія

спеціалізації 035.04 Германські мови та літератури
(переклад включно)

035.05 Романські мови та літератури
(переклад включно)

Історія світової літератури. Робоча програма нормативної навчальної дисципліни для студентів за напрямом підготовки ОС «Бакалавр», галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно); 035.05 Романські мови та літератури (переклад включно). Факультет іноземних мов. – Львів, 2016. – 48 с.

Розробники:

Бандровська О.Т., професор кафедри світової літератури

Варецька С.О., доцент кафедри світової літератури

Кравець Я.І., доцент кафедри світової літератури

Кушнір І.Б., доцент кафедри світової літератури

Мельник Д.М., доцент кафедри світової літератури

Поліщук Н.Ю., доцент кафедри світової літератури

Сенчук І.А., доцент кафедри світової літератури

Тарасюк Я.П., доцент кафедри світової літератури

Яремчук В.В., асистент кафедри світової літератури

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри світової літератури

Протокол № 13 від “30” червня 2016 р.

Завідувач кафедрою докт. філол. наук, професор Мацевко-Бекерська Л. В.

(підпис)

(Мацевко-Бекерська Л.В.)
(прізвище та ініціали)

“30” червня 2016 р.

Затверджено рішенням Вченої ради факультету іноземних мов

Протокол № 1 від “30” серпня 2016 р.

“ ” 2016 р. Голова

(підпис)

()
(прізвище та ініціали)

© _____, 2016

© _____, 2016

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни “Історія світової літератури” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціалізації 035.04 германські мови та літератури (переклад включно), 035.05 романські мови та літератури (переклад включно).

Предметом вивчення нормативної навчальної дисципліни “Історія світової літератури” є світовий літературний процес від Античності до кінця ХХ століття.

Міждисциплінарні зв'язки: Курс “Історія світової літератури” актуалізує та підсумовує інтелектуальні здобутки курсів “Вступ до літературознавства”, “Історія філософії”, “Етика та естетика”, “Країнознавство”, дозволяє включити набутий студентами інформаційний досвід у систему нового знання.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Зародження античної літератури. Давньогрецький епос.
2. Зародження та розвиток давньогрецької лірики.
3. Давньогрецький театр та драматургія.
4. Давньогрецька проза.
5. Римська література епохи Республіки.
6. Римська література епохи Імперії.
7. Література європейського Середньовіччя.
8. Світоглядні та естетичні засади Ренесансу.
9. Літературний процес ХVІІ століття.
10. Загальні тенденції розвитку світової літератури ХVІІІ ст.
11. Англійська література доби Просвітництва.
12. Літературний процес у Франції ХVІІІ ст.
13. Німецька література доби Просвітництва.
14. Романтизм у літературі ХІХ ст.
15. Класичний реалізм у літературі ХІХ ст.
16. Літературний процес кінця ХІХ – першої пол. ХХ ст.
17. Література 1910 – 1940 рр. ХХ ст.: модернізм.
18. Реалізм у літературі ХХ ст.
19. Розвиток утопічних жанрів у літературі ХХ ст.
20. Європейська драма ХХ ст.
21. Загальні тенденції розвитку європейських і американської літератур другої полов. ХХ ст.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни “Історія світової літератури” є виробити цілісне уявлення про літературний процес Античності, Середньовіччя, Відродження, ХVІІ ст., Просвітництва, ХІХ і ХХ століть; ознайомити студентів з провідними літературними напрямками і течіями світової літератури, дати уявлення про найбільш помітні художні закономірності і феномени; розглянути жанрово-видову систему світової літератури (походження, структуру, стилістику); ознайомити студентів з кращими зразками художньої літератури у контексті світової культури, наголосити на естетичній значущості, спадкоємності розвитку тем, сюжетів та образів світової літератури, акцентуючи на кращих зразках українських перекладів.

1.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни “Історія світової літератури” є навчити розуміти світоглядні та естетичні засади й логіку розвитку кожної літературної епохи; розвинути практичні навички аналізу світового літературного процесу в контексті

соціокультурної ситуації та філософських ідей часу. Важливим моментом є здатність студентів розуміти і пояснювати вияви загальних особливостей і притаманних літературному напрямку чи течії рис в окремому тексті.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- періодизацію світового літературного процесу;
- основні тенденції та особливості розвитку національних літератур у кожному соціокультурному епоху;
- провідні літературні напрями і жанри кожної літературної доби;
- основні твори найбільш видатних письменників та їхнє значення для світової літератури;
- найбільш відомі та вагомі наукові праці, монографії і статті, вітчизняних і зарубіжних дослідників літератури.

вміти:

- пояснити поняття “Антична література”, “література Середньовіччя”, “література Відродження”, “Просвітництво” і т.п.;
- називати хронологічні межі культурних епох і визначати основні особливості літературного розвитку національних літератур;
- визначати зміст понять “класицизм”, “сентименталізм”, “романтизм”, “реалізм”, “модернізм” та інших і характеризувати відповідні літературні напрями;
- знати основні положення їхніх маніфестів;
- визначати філософську основу та естетичні погляди видатних письменників;
- характеризувати окремі твори літератури щодо використання традиції, новаторства відповідно до культурної доби їхнього створення;
- визначати жанр і художні особливості твору літератури;
- простежити зв’язок з творами інших видів мистецтва;
- назвати вітчизняних та зарубіжних дослідників та їх праці з історії світової літератури різних періодів.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 270 годин / 9 кредитів ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Зародження античної літератури. Давньогрецький епос.

Тема 1. Література античного світу та її місце у розвитку європейської культури. Поняття про античний світ. Основні періоди розвитку літератури Давньої Греції та Давнього Риму: сукупність їх історичних та культурних надбань, значення для формування європейської культури, мистецтва і літератури. Рецепція та інтерпретація античної літератури у пізніші часи. Відлуння античних сюжетів та образів у творах світового письменства.

Тема 2. Значення давньогрецької літератури. Періодизація. Давньогрецька міфологія. Формування давньогрецької літератури. Періодизація. Давньогрецька міфологія: походження, визначення, основні етапи розвитку, особливості, поділ на цикли. Феномен героя у давньогрецьких міфах: Геракл – Едіп. Значення давньогрецької міфології для розвитку давньогрецької літератури і мистецтва та європейської культури взагалі.

Тема 3. Давньогрецький епос. Гомерівський епос. Післягомерівський епос. Виникнення епосу. Його художні особливості. Жанрові різновиди епосу. Зародження героїчного епосу. Його основні риси, тематика, композиція, образна система. Гомер і гомерівські питання: сутність гомерівського питання, стан його в античну епоху і в новий час, основні теорії.

Героїчні поеми «Іліада» та «Одісея»: тематика, композиція, образи, риси героїчного епосу, переклади українською мовою. Дидактичний і генеалогічний епос Гесіода, тематика, композиція, світоглядні концепції, його поеми «Роботи і дні». «Теогонія» як зразок генеалогічного епосу. Виникнення пародії на героїчний епос («Батрахоміомехія»).

Змістовий модуль 2. Зародження та розвиток давньогрецької лірики.

Тема 1. Давньогрецька лірика VII-VI ст. до н. е. Історичні етапи розвитку давньогрецької лірики. Елегійна та ямбічна поезія, її творці. Своєрідність та різновиди елегій Калліна, Тіртея, Солона, Мімнерма, Теогніда. Особливості ямбічного жанру та його представники (Архілох, Гіпπονакт). Поняття про мелос, його різновиди. Сольна меліка, її тематика, різноманітність строфічних форм, представники: Сапфо, Алкей, Анакреонт. Хорова меліка, її види. Особливості пісень Піндара та Вакхіліда. Основні напрями пошуків поетів Александрії, художні відкриття і творчі здобутки. Теокрит як засновник буколічної поезії та жанру ідилії. Самобутність малих поетичних форм Каллімаха. Вплив давньогрецької лірики на розвиток європейської поезії.

Змістовий модуль 3. Давньогрецький театр та драматургія.

Тема 1. Давньогрецький театр. Перехід від лірики до драми, від дифірамбу до трагедії. Джерела античного театру. Перехід від ритуалу до театрального дійства. Закладення основ західного розуміння театру і мистецтва взагалі. Діонісійське та аполонівське начало у давньогрецькому театрі. Основні форми давньогрецької драми: драма сатирів, трагедія, комедія. Роль театру та організація вистав. Будова та елементи театру та театрального дійства. Роль театру у давній Греції, співвідношення хору та актора, змагання трагіків.

Тема 2. Давньогрецька трагедія. Есхіл. Давньогрецька трагедія. Походження трагедії. Аристотель про трагедію. Структура давньогрецької трагедії, її основні характеристики, розуміння трагічного давніми греками. Творчість Есхіла. Проблематика трагедій Есхіла. Особливості трагічного конфлікту. Еволюція художнього методу: від «Благальниць» через трилогію «Орестея» до трагедії «Прометей закутий». Театральні новації Есхіла.

Тема 3. Давньогрецька трагедія. Софокл. Еврипід. Творчість Софокла. Становлення Софокла-трагіка. Характер трагічного конфлікту у трагедії «Цар Едіп». Особливості трагічного героя. Рецепція Софокла у наступні епохи. Творчість Еврипіда. Драматургічна майстерність автора. Особливості художнього методу. Характер трагічного конфлікту і трагічний герой Еврипіда. Елементи психологічної характеристики у трагедіях «Іполит», «Медея». Трансформація образу Електри («Орестея» Есхіла, «Електра» Софокла, «Електра» Еврипіда) як приклад еволюції жанру трагедії. Роль Еврипіда у подальшому розвитку давньогрецької драми.

Тема 4. Давньогрецька комедія. Творчість Аристофана. Давньогрецька комедія. Походження комедії, її види, основні етапи розвитку: давня, середня, нова антична комедія. Давня комедія: походження та соціальні основи жанру, структура давньої комедії, проблематика. Творчість Аристофана. Політична та соціальна заангажованість комедій Аристофана («Лісістрата», «Мир», «Птахи»). Літературна полеміка у комедії «Жаби». Середня комедія. Розвиток комедії у добу еллінізму. Новоаттична комедія, особливості жанру, коло сюжетів, характерні образи. Комедія Менандра «Полубовний суд» як зразок новоаттичної комедії.

Змістовий модуль 4. Давньогрецька проза.

Тема 1. Давньогрецька проза класичного періоду. Давньогрецька проза: основні напрями у розвитку прозових жанрів. Давньогрецька історична проза та її основні представники: Геродот, Фулідід, Ксенофонт. Ораторське мистецтво Давньої Греції. Роль софістів у розвитку красномовства. Види красномовства: судове, політичне, епідектичне. Школа Лісія.

Діяльність Ісократів. Життя та діяльність Демосфена. Давньогрецька філософія класичного періоду.

Тема 2. Римський період давньогрецької літератури. Розвиток давньогрецької прози в епоху римського панування. Розвиток жанру біографії. Плутарх «Порівняльні життєписи» - яскравий зразок біографічного жанру. Друга софістика. Лукіан. Філософські діалоги: «Розмови богів», «Зевс трагічний». Переосмислення релігійної свідомості. Давньогрецький роман I-III ст. Походження, тематика, герої пізньогрецького роману. Творчість Харитона. Роман «Повість про кохання Херея та Каллірої». Лонг. Роман «Дафніс та Хлоя», традиційність та своєрідність жанру. Вплив на розвиток європейського роману.

Змістовий модуль 5. Римська література епохи Республіки.

Тема 1. Значення римської літератури. Періодизація. Історико-культурне значення римської літератури. Римська держава: виникнення, населення, історичні умови й особливості розвитку країни. Періодизація римської літератури. Долітературний період. Римський фольклор. Римська міфологія та історичні легенди, їх особливості. Рання римська література. Перші римські поети: Лівій Андронік, Гней Невій, Квінт Енній. Впровадження грецьких літературних жанрів у римське середовище. Наслідування і переспівування давньогрецьких текстів як основний принцип творення римської літератури. Римська сатира як специфічно римський літературний жанр: виникнення, роль сатир Квінта Еннія у створенні жанру, розвиток меніпшової сатири, гексаметрична сатира Луцилія.

Тема 2. Римський театр. Римська комедія. Римський театр і його значення для життя римського народу. Відмінності римського театру від давньогрецького. Особливості видовищних споруд у Давньому Римі. Формування драматичних жанрів. Претекста як римський варіант трагедії. Римська комедія: походження, особливості розвитку, види, структура. Жанрова модифікація римської комедії. Творчість Плавта. Проблематика його комедій, структура, засоби контамінації, образи, засоби комізму, особливості мови. Своєрідність художнього методу Теренція. Перші літературно-критичні висловлювання у римській літературі.

Тема 3. Римська література часів громадянських воєн. Формування римської лірики. Поети-неотерики. Вплив давньогрецької літератури, особливо принципів олександрійської поезії. Творчість Гая Валерія Катула. Розвиток дидактичного епосу: філософська поема Лукреція «Про природу речей». Римська проза I ст. до н.е. Історична проза Юлія Цезаря. Римське красномовство: виникнення, види, представники. Життя та діяльність Цицерона – адвоката, політичного діяча та теоретика ораторського мистецтва.

Змістовий модуль 6. Римська література епохи Імперії.

Тема 1. Римська література золотого віку. Римська література епохи принципату Августа. Золотий вік римської поезії. Творчість Вергілія. Збірка «Буколіки»: наслідування Теокріта. Дидактична поема «Георгіки» та «Роботи і дні» Гесіода: традиція і новаторство Вергілія. Героїчний та історичний епос римського народу «Енеїда». Творчість Горація. Поетичне переосмислення давньогрецької та римської поезії. Жанрова різноманітність: еподи, сатири, оди, послання. «Послання до Пісонів» як трактат про поетичне мистецтво.

Тема 2. Римська любовна елегія. Творчість Овідія. Римська любовна елегія як особливий жанр римської поезії. Її представники Корнелій Галл, Тибул, Проперцій. Творчість Овідія: «Любовні елегії», дидактична поема «Наука кохання», «Метаморфози», «Фасти». Творчість Овідія у вигнанні: збірки «Скорботні елегії», «Понтійське послання».

Тема 3. Римська література пізньої Імперії. Римська література періоду пізньої Імперії. Особливості її розвитку. Творчість Сенеки – філософа та драматурга, особливість його трагедій. Розвиток жанру сатири в епоху імперії. Сатири Ювенала. Епіграми Марціала. Розвиток римської прози в I-III ст. Історична проза Тацита. Жанр біографії в творах Светонія. Римський роман: Апулей «Метаморфози, або Золотий осел», Петроній «Сатирикон».

Змістовий модуль 7. Література європейського Середньовіччя.

Тема 1. Загальна характеристика Середньовіччя. Література латинською мовою. Суспільно-історичне тло. Світоглядна парадигма середньовічної культури. Культурні пласти, що сформували середньовічну літературу. Періодизація. Види середньовічної літератури та їхні особливості. Клерикальна література. Світська література латинською мовою. Каролінзьке відродження, особливості, значення, представники. Латинські хроніки. Поезія вагантів. Проблематика та художні особливості.

Тема 2. Література народними мовами. Ранній героїчний епос. Особливості ранньосередньовічного епосу. Кельтський епос. Своєрідність розвитку ірландського фольклору. Ірландські саги та їхня класифікація. Ісландський епос. «Старша Едда». «Молодша Едда». Скандинавські саги. Поезія скальдів. Англосаксонська поема «Беовульф», історична та міфологічна основа. «Пісня про Гільдебранта».

Тема 3. Зрілий героїчний епос. Носії та виконавці творів народного епосу. Типологічні риси, проблема авторства, колективний герой. Французький героїчний епос (основні цикли). «Пісня про Роланда» (тематика, проблематика, історична основа і вигадка). Іспанський героїчний епос. Реконкіста як головна тема іспанського епосу. Історична основа «Поєми про Сіда». Тематика, поетика. Романси про Сіда. Німецький героїчний епос. «Пісня про Нібелунгів». Історична основа та сюжетні коріння у давній народній поезії.

Тема 4. Лицарська література. Поезія. Формування куртуазної культури. Відмінність типу куртуазного героя від героя героїчного епосу. Зародження лицарської літератури. Лірика провансальських трубадурів (жанрова система, стилістика). «Темний» і «ясний» стилі, їхні представники. Міннезанг (особливості, представники). Лицарська література північної Франції. Творчість труверів. Зародження лицарського роману та його класифікація. Вплив кельтського епосу. Романи про Трістана та Ізольду. Кретьєн де Труа як творець артурівського лицарського роману. Німецькі лицарські романи.

Тема 5. Міська література. Середньовічний театр. Типологічні особливості і жанрова система міської літератури. Формування малої прози. Творчість Чосера. Міська лірика. Рютбеф. Алегоричні поеми. Тваринний епос. Зародження і розвиток середньовічного театру. Жанри і теми міської середньовічної драматургії.

Змістовий модуль 8. Світоглядні та естетичні засади Ренесансу.

Тема 1. Література доби Відродження. Італійський Передренесанс. Данте. Передумови виникнення Ренесансу. Часові та просторові межі Відродження. Світоглядні та естетичні засади. Особливості наукової рецепції Ренесансу. Передренесанс. Особливості та передумови виникнення італійського Передренесансу. Творчість Данте. Поема «Божественна комедія»: риси Середньовіччя та Ренесансу; поетика, символіка, ідейна спрямованість.

Тема 2. Відродження в Італії. Творчість Франческо Петрарки. Творчість Джованні Бокаччо. Петрарка як перший європейський гуманіст. «Канцоньєре» – вершина творчості поета: тематика, жанрова своєрідність, поетика. Джованні Бокаччо: вплив Античності, ренесансні риси в інтерпретаціях теми кохання. Бокаччо – засновник жанру новели. «Декамерон»: новаторство, структура, зміст, тематика. Вплив «Декамерона» на європейську літературу.

Тема 3. Відродження в Німеччині та Нідерландах. Періодизація та основні риси німецького Відродження. Гуманістична література. «Листи темних людей» як зразок гуманістичної літератури. Творчість Ульріха фон Гуттена. Література Реформації. Мартін Лютер. Бюргерська література. Себастьян Брант та його «Корабель дурнів». Діяльність Еразма Роттердамського. Твір «Похвала Глупоті».

Тема 4. Французький Ренесанс. Періодизація, особливості французького Відродження. Передренесанс. Творчість Війона. Гурток Маргарити Наварської. Творчість Франсуа Рабле: вплив Античності та народної культури. Роман «Гаргантюа і Пантагрюель»: стилістика,

тематика, персонажі. М. Бахтін «Творчість Ф. Рабле і народна культура Середньовіччя та Ренесансу». Діяльність «Плеяди». Творчість П'єра де Ронсара.

Тема 5. Англійський Ренесанс. Періодизація і національні особливості англійської літератури доби Відродження. Томас Мор «Утопія» і формування утопічних жанрів у західноєвропейській літературі. Англійська поезія доби Відродження. Драма і театр доби Відродження.

Тема 6. Творчість Вільяма Шекспіра. Шекспір – центр західного канону. Шекспірівське питання. Сонети В.Шекспіра. Історичні хроніки. Трагедії, комедії, трагікомедії.

Тема 7. Ренесанс в Іспанії. Періодизація, особливості. Розвиток іспанського роману. Мігель де Сервантес. Роман «Дон Кіхот»: сюжетно-композиційні особливості. Образ Дон Кіхота. Соціальний та філософський зміст. Іспанський національний театр. Лопе де Вега – основоположник іспанського національного театру.

Змістовий модуль 9. Літературний процес XVII століття.

Тема 1. Західноєвропейська література XVII ст. Бароко та класицизм як художні системи. Загальна характеристика епохи. Криза ренесансного світогляду. Провідні естетичні і художні напрями та течії. Класицизм. Філософські та естетичні принципи. Бароко. Філософські та естетичні принципи. Художня своєрідність національних літератур.

Тема 2. Бароко в Німеччині та Іспанії. Поезія європейського бароко. Тенденції іспанського бароко і творчість Гонґори. Розвиток іспанського театру. Творчість Кальдерона. Філософська драма «Життя – це сон» – зразок барокової драматургії. Німецьке бароко: художні особливості. Гріммельсгаузен «Сімпліцій Сімплісімус»: символіка, тематика, композиція твору. Барокова поезія першої та другої «сілезької школи».

Тема 3. Класицизм у Франції. Прозові жанри французького класицизму. Літературна казка і байка. Лафонтен. Мемуаристика. Афоризми. Ларошфуко і Лабрюєр. Класицистичний роман. М. де Лафайет «Принцеса Клевська» – перший французький психологічний роман. Французький класицистичний театр. Теорія та практика. Корнель. Трагедія «Сід». Расін. Трагедія «Федра». Класицистична комедія. Мольєр. Новаторство у театрі і драматургії. Комедія «Тартюф».

Тема 4. Англійська література XVII століття. Англійське бароко: Дж. Донн і школа «метафізичної поезії». Творчість Дж. Мільтона. Поема «Втрачений рай». Переосмислення біблійного сюжету.

Змістовий модуль 10. Загальні тенденції розвитку світової літератури XVIII ст.

Тема 1. XVIII століття – новий історичний і культурний етап розвитку людства. Просвітництво як ідейно-політичний, економічний та культурний рух XVIII ст. Філософські системи Просвітництва. Особливості літературного процесу XVIII ст. Провідні літературні напрями (класицизм, реалізм, сентименталізм, передромантизм) в межах просвітницького руху. Жанрова система літератури XVIII ст.

Змістовий модуль 11. Англійська література доби Просвітництва.

Тема 1. Загальна характеристика історико-літературного процесу XVIII ст. в Англії. Національна своєрідність та періодизація англійської літератури. Класицизм в англійській літературі раннього Просвітництва: творчість О. Поупа. Значення журналістики в Англії поч. XVIII ст.

Тема 2. Становлення англійського просвітницького роману. Творчість Д. Дефо. «Робінзон Крузо» як перший просвітницький роман в англійській літературі. Творчість Дж. Свіфта. Англійський роман 40-50 рр. XVIII ст.: сімейно-побутові романи в листах С. Річардсона, сатиричні романи Т. Смоллета. Г. Філдінг як драматург, романіст і теоретик роману. Художні особливості та новаторство роману «Історія Тома Джонса, знайди».

Тема 3. Англійський сентименталізм. Передромантизм. Поезія сентименталізму. Новаторство Л. Стерна: «Життя та думки Трістрама Шенді, джентльмена» як пародія на англійський просвітницький роман. Передромантизм в англійській літературі доби Просвітництва. Поетика „готичного роману». Якобінський роман як синтез англійського просвітницького роману.

Змістовий модуль 12. Літературний процес у Франції XVIII ст.

Тема 1. Загальні тенденції розвитку французької літератури доби Просвітництва. Історичний контекст, національна своєрідність, періодизація французької літератури XVIII ст. Роль Енциклопедії у становленні французької просвітницької літератури. Література раннього французького Просвітництва: творчість Ш. Монтеск'є. Творчість Вольтера: періодизація творчого шляху, загальна характеристика світогляду, проблема творчого методу.

Тема 2. Творчість Д. Дідро. Сентименталізм у французькій літературі. Етапи розвитку французької драматургії XVIII ст.: творчість Бомарше. Творчість Д. Дідро як драматурга, романіста і теоретика театру. Сентименталізм у французькій літературі: творчість Ж.-Ж. Руссо.

Змістовий модуль 13. Німецька література доби Просвітництва.

Тема 1. Загальна характеристика історико-літературного процесу в Німеччині XVIII ст. Національна своєрідність, періодизація німецької літератури Просвітництва. Класицизм: естетична теорія Вінкельмана. Творчість Г.Е. Лессінга як драматурга і теоретика: праця «Лаокоон».

Тема 2. Німецька література «Бурі і натиску». Веймарський класицизм. Німецька література руху «Бурі і натиску»: етапи розвитку, історична концепція Гердера. Веймарський класицизм. Творча еволюція Й.В. Гете. Трагедія «Фауст»: передісторія написання, філософська проблематика, композиція, образна система. Творчість Ф. Шиллера: особливості художнього методу.

Змістовий модуль 14. Романтизм у літературі XIX ст.

Тема 1. Особливості літературного процесу XIX ст. Естетика романтизму. XIX століття – новий історичний і культурний етап розвитку людства, вплив Великої французької буржуазної революції. Особливості літературного процесу XIX ст.: проблема періодизації. *Романтизм* – перший за часом виникнення художній напрям XIX ст. Естетика романтизму. Маніфести літератури романтизму. Жанрова система літератури романтизму.

Тема 2. Загальні тенденції розвитку німецької літератури романтизму. Загальні тенденції розвитку німецької літератури романтизму: періодизація, національна своєрідність, естетичні погляди німецьких романтиків, жанрова система. Е.Т.А. Гофман – ключова постать німецької літератури романтизму.

Тема 3. Загальна характеристика англійського романтизму. Загальна характеристика англійського романтизму: періодизація, національна своєрідність, естетичні погляди англійських романтиків, жанрова система. Передмова до «Ліричних балад» як маніфест англійської літератури романтизму: основні засади. Творчий шлях Дж.Г. Байрона: періодизація творчості, особливості художнього методу. Особливості історичного роману В. Скотта.

Тема 4. Особливості розвитку французької літератури романтизму. Особливості розвитку французької літератури романтизму: періодизація, національна своєрідність, естетичні погляди французьких романтиків, жанрова система. В. Гюго – центральна постать французької літератури романтизму. Передмова до драми «Кромвель» як маніфест французької літератури романтизму: основні засади.

Тема 5. Загальна характеристика американського романтизму. Загальна характеристика американського романтизму: періодизація, національна своєрідність, естетичні погляди американських романтиків, жанрова система. В. Ірвінг як засновник жанру новели в американській літературі. Творчість Ф. Купера і становлення жанру роману. Творчий шлях Е.А. По. Зрілий американський романтизм.

Змістовий модуль 15. Класичний реалізм у літературі XIX ст.

Тема 1. Особливості розвитку класичного реалізму в літературі XIX ст. Загальні закономірності розвитку *класичного реалізму* в літературі XIX ст. Естетичні принципи реалізму. Жанрова система. Маніфести літератури класичного реалізму.

Тема 2. Класичний реалізм у французькій літературі XIX ст. Естетичні погляди французьких письменників-реалістів. Періодизація і жанрова система французького реалізму. Творчий шлях О. де Бальзака. Творчість Стендаля. Новелістика П. Меріме.

Тема 3. Класичний реалізм в англійській літературі XIX ст. Періодизація і жанрова система англійського реалізму. Література 30-40-х років: індустріальний роман. Проблематика творчості Ч. Діккенса. Творчий шлях В. Теккерея: еволюція творчого методу. Творчість сестер Бронте.

Змістовий модуль 16. Літературний процес кінця XIX – першої пол. XX ст.

Тема 1. Вступ до літератури XX століття. XX століття – новий культурний етап розвитку людства. Історичні, соціокультурні реалії XX ст. і природа сучасного мистецтва. Хронологічні межі літератури в країнах Західної Європи і США. Проблема періодизації, загальна характеристика основних періодів розвитку літератури.

Тема 2. Особливості історико-літературного процесу в Західній Європі к. XIX – поч. XX ст. Провідні літературні напрями, течії, жанри. Творчість Г. Флобера і реалістичний роман. Натуралізм: Е. Золя – теоретик натуралізму.

Тема 3. Декаданс у західноєвропейських літературах. Творчість Ш. Бодлера. Символізм. Естетизм.

Змістовий модуль 17. Література 1910 – 1940 рр. XX ст.: модернізм

Тема 1. Модернізм як провідний літературний напрям першої половини XX ст. Поняття модернізму й авангардизму. Філософські основи модернізму. Типологія модернізму: провідні течії, жанри.

Тема 2. Поезія модернізму в західноєвропейських літературах. Сюрреалізм. Маніфести сюрреалістів, їхня художня практика. Творчість Г. Аполлінера. Експресіонізм у літературі Німеччини: ідеї та стиль. Поезія експресіонізму: основні мотиви та образи. Імажизм в англо-американській поезії. Творчість Т.С. Еліота.

Тема 3. Модерністичний роман у західноєвропейських літературах. Жанрові різновиди модерністичного роману. Роман потоку свідомості. Творчість М. Пруста. Цикл романів «У пошуках втраченого часу». Особливості психологізму М. Пруста. Творчість В. Вулф.

Тема 4. Міф і міфологія в літературі XX століття. Історія взаємодії міфу і літератури. Характеристика міфологізму XX ст., міф у жанровій системі літератури XX ст. Дж. Джойс – творець міфологічного роману XX ст. Роман «Улісс» Дж. Джойса. Творчість Ф. Кафки.

Тема 5. Екзистенціалізм у літературі XX століття. Екзистенціалізм у філософії і літературі. Творчість Ж.-П. Сартра. Творчість А. Камю. «Міф про Сізіфа» А. Камю, особливості філософських поглядів письменника. Повість «Сторонній»: проблеми людського існування. Еволюція філософських поглядів А. Камю в романі «Чума».

Змістовий модуль 18. Реалізм у літературі XX ст.

Тема 1. Реалістичний роман у західноєвропейських літературах XX століття: художні особливості та перспективи. Жанрові різновиди та художні особливості реалістичного роману XX століття. Творчість Т. Манна і становлення інтелектуального роману XX століття.

Тема 2. Література США XX століття. Загальна характеристика та особливості періодизації літератури США XX ст. Особливості поетики і художні стратегії американського роману. Творчість Е. Гемінгвея і література «втраченого покоління». Творчість Дж. Стейнбека.

Змістовий модуль 19. Розвиток утопічних жанрів у літературі XX ст.

Тема 1. Літературні антиутопії XX століття. Поняття «утопія», «антиутопія», «дистопія» в історії літератури: жанроутворюючі ознаки та основні характеристики. Антиутопія і модернізм. Роман «Дивний новий світ» О. Гакслі як зразок антиутопії. Роман Дж. Орвела «1984» як роман-дистопія.

Змістовий модуль 20. Європейська драма XX ст.

Тема 1. «Нова драма» в історії драматургії. Поняття «нова драма»: соціально-психологічна і символістська драматургія. Епічний театр Б. Брехта. Драма-дискусія Б. Шоу.

Тема 2. Драма і театр другої половини XX ст. Екзистенціалістський театр: Ж.-П. Сартр, А. Камю, Ж. Ануї. Театр абсурду: Е. Йонеско, С. Беккет, Г. Пінтер.

Змістовий модуль 21. Загальні тенденції розвитку європейських і американської літератур другої полов. XX ст.

Тема 1-2. Світова література повоєнних десятиліть у загальнокультурному контексті. «Як писати після Освенциму?»: проблемно-тематичні комплекси і завершення європоцентризму. Провідні літературні напрями і жанри. Жанр роману в другій половині XX століття.

Тема 3. Постмодернізм у літературі останніх десятиліть XX ст. Постмодернізм у філософії і літературознавстві. Художні особливості постмодерністичного роману: У. Еко, Дж. Фаулз, Дж. Барт, П. Зюскінд. Мультикультуралізм.

3. Рекомендована література

1. Андреев Л. Г. История французской литературы / Л.Г. Андреев, И.П. Козлова, Г.К. Косиков. – Москва, 1987.
2. Аникин Т. В. История английской литературы / Т.В. Аникин, Н.П. Михальская. – Москва, 1998.
3. Антична література. Хрестоматія / упоряд. Ї.О. Білецький. – Київ, 1968.
4. Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. / упоряд. М. Зубрицька. 2-е вид., доповнене. – Львів, 2001.
5. Блум Г. Західний канон: книги на тлі епох / Гаролд Блум ; [пер. з англ. під заг. ред. Р. Семківа]. – Київ, 2007.
6. Венгеров Л. Зарубіжна література. 1871 – 1973. Огляди і портрети / Л. Венгеров. – Київ, 1974.
7. Галич О. Теорія літератури / О. Галич, В. Назарець, Г. Васильєв. – Київ, 2001.
8. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XIX – початку XX ст. : навчальний посібник / Г.Й. Давиденко, О.М. Чайка. – Київ, 2007.
9. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XVII – XVIII ст. : навчальний посібник / Г.Й. Давиденко, М.О. Величко. – Київ, 2007.
10. Давня римська поезія в українських перекладах і переспівах. Хрестоматія. – Львів, 2000.
11. Денисова Т. Історія американської літератури XX століття : навч. посібник / Т. Денисова. – Київ, 2002.

12. Зарубіжна література ХХ ст. : посібник / за ред. О.М. Николенко, Т.М. Конєвої. – Київ, 1998.
13. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник : [у 2 т.] / за ред. Н. Михальської та Б. Щавурського. – Тернопіль, 2005.
14. История всемирной литературы в 9-ти томах. – Москва, 1986–1994.
15. История зарубежной литературы XIX века : учеб. для вузов / А.С. Дмитриев, Н.А. Соловьева, Е.А. Петрова и др. – 2-е изд., испр. и доп. – Москва, 2000.
16. Кун М. А. Легенди та міфи стародавньої Греції / М.А. Кун. – Київ, 1998.
17. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. – Чернівці, 2001.
18. Література західноєвропейського середньовіччя / під ред. Н.О. Висоцької. – Вінниця, 2003.
19. Литературные манифесты западно-европейских романтиков. – Москва, 1980.
20. Літературознавчий словник-довідник. – Київ, 2006.
21. Наливайко Д. С. Зарубіжна література XIX сторіччя. Доба романтизму : підручник Д.С. Наливайко, К.О. Шахова. – Київ, 1997.
22. Наливайко Д. Искусство: направления, течения, стили / Д. Наливайко. – Київ, 1981.
23. Павличко С. Зарубіжна література : дослідження та критичні статті / С. Павличко. – Київ, 2001.
24. Пащенко В. І. Антична література / В.І. Пащенко, Н.І. Пащенко. – Київ, 2001.
25. Стайн Дж. Сучасна драматургія в теорії та театральній практиці. В 3-х книгах / Дж. Стайн. – Львів, 2003.
26. Тронский И. М. История античной литературы / И.М. Тронский. – Москва, 1988.
27. Шаповалова М. С. Історія зарубіжної літератури. Середні Віки та Відродження / М.С. Шаповалова, Г.Л. Рубанова, В.А. Моторний. – Львів, 1993.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання залік / екзамен

5. Засоби діагностики успішності навчання письмова контрольна робота, конспект прочитаних статей, усне опитування прочитаних художніх творів, реферат, залік, усне опитування на іспиті.